

REGLUR

um hópundanþágu gagnvart tilteknum flokkum samninga um tæknilega yfirfærslu.

1. gr.

Íslenskur texti reglugerðar framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 240/96 frá 31. janúar 1996 um beitingu 3. mgr. 85. gr. sáttmálans gagnvart tilteknum flokkum samninga um tæknilega yfirfærslu, sbr. ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 12/97 frá 28. febrúar 1997, skal gilda gagnvart samskonar samningum um tæknilega yfirfærslu og falla undir 10. og 12. gr. samkeppnislaga. Þetta á þó ekki við um 4. gr., 7. gr., 9. gr., 11. gr., 12. gr. og 13. gr. reglugerðar (EB) nr. 240/96 auk formálans að henni.

Reglugerð nr. 240/96 er birt sem fylgiskjal við reglur þessar.

2. gr.

Í reglugerðinni skal „1. mgr. 85. gr. sáttmálans“ lesin sem „10. og 12. gr. samkeppnislaga“ og „3. mgr. 85. gr. sáttmálans“ skal lesin sem „1. mgr. 16. gr. samkeppnislaga“.

Í 5. gr., 6. gr., 8. gr. og 10. gr. reglugerðarinnar komi „reglur“ í stað orðsins „reglugerð“.

Í 1. gr., 2. gr. og 3. gr. reglugerðarinnar skal „hins sameiginlega markaðar“ lesið sem „viðkomandi markaðar“.

Í 5. gr. 2. mgr. nr. 2 og 10. gr. nr. 11 reglugerðarinnar skal „sameiginlegur markaður“ lesið sem „viðkomandi markaður“.

3. gr.

Samkeppnisráð getur afturkallað undanþágu þá, sem leiðir af reglum þessum þegar ráðið telur að í einhverju ákveðnu tilviki hafi samningar um tæknilega yfirfærslu, sem þessar reglur gilda um, áhrif sem eru í ósamræmi við skilyrði 1. mgr. 16. gr. samkeppnislaga. Einkum og sér í lagi ef áhrifin eru þau sömu og fram koma í 7. gr. 1.-4. tl. reglugerðar nr. 240/96. Skal þá „innan hins sameiginlega markaðar“ í 7. gr. 3. tl. a) og b) lið lesið sem „viðkomandi markaðar“.

4. gr.

Reglur þessar eru settar með heimild í 4. mgr. 16. gr. samkeppnislaga og taka gildi við birtingu. Reglur þessar gilda til 31. mars 2006.

Samkeppnisstofnun, 27. febrúar 2002.

Kirstín Flygenring.

Georg Ólafsson.

Fylgiskjal.**REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 240/96**

frá 31. janúar 1996

um beitingu 3. mgr. 85. gr. sáttmálans gagnvart tilteknum flokkum samninga um tæknilega yfirfærslu

(Texti sem varðar EES)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA
HEFUR,

síðast breytt með lögum um aðild Austurríkis, Finnlands og Svíþjóðar.

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af reglugerð ráðsins nr. 19/65/EBE frá 2. mars 1965 um beitingu 3. mgr. 85. gr. sáttmálans gagnvart tilteknum flokkum samninga og samstilltra aðgerða ⁽¹⁾, eins og henni var síðast breytt með lögum um aðild Austurríkis, Finnlands og Svíþjóðar, einkum 1. gr.,að birtum drögum að þessari reglugerð ⁽²⁾,

að höfðu samráði við ráðgjafarnefndina um samkeppnishömlur og yfirburðastöðu,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Reglugerð nr. 19/65/EBE veitir framkvæmdastjórninni umboð til að beita með reglugerð 3. mgr. 85. gr. sáttmálans gagnvart tilteknum flokkum samninga og samstilltra aðgerða sem falla undir gildissvið 1. mgr. 85. gr. og fela í sér hömlur sem settar eru í tengslum við öflun eða notkun hugverkaréttar á sviði iðnaðar — einkum einkaleyfa, réttar til mynsturs, hönnunar eða vörumerkja — eða réttar sem leiðir af samningum um framsal á eða rétti til að nota framleiðsluáðferð eða þekkingu sem tengist notkun eða beitingu á aðferðum við iðnaðarframleiðslu.
- 2) Framkvæmdastjórnin hefur nýtt sér þetta umboð með því að samþykkja reglugerð (EBE) nr. 2349/84 frá 23. júlí 1984 um beitingu 3. mgr. 85. gr. sáttmálans gagnvart tilteknum flokkum nytjaleyfissamninga vegna einkaleyfa ⁽³⁾, eins og henni var síðast breytt með reglugerð (EB) nr. 2131/95 ⁽⁴⁾, og reglugerð (EBE) nr. 556/89 frá 30. nóvember 1988 um beitingu 3. mgr. 85. gr. sáttmálans gagnvart tilteknum flokkum nytjaleyfissamninga um kunnáttu ⁽⁵⁾, eins og henni var

- 3) Með það fyrir augum að hvetja til útbreiðslu tækniþekkingar innan bandalagsins og stuðla að framleiðslu á tæknilega fullkomnari vörum er rétt að sameina þessar tvær flokkaundanþágur í eina reglugerð sem nær yfir samninga um tæknilega yfirfærslu og að samræma og einfalda reglurnar um einkaleyfissamninga og verkunnáttusamninga. Í tengslum við þetta er rétt að fella úr gildi reglugerð (EBE) nr. 556/89.

- 4) Rétt er að þessi reglugerð taki til einkaleyfissamninga innan einstakra aðildarríkja, bandalagseinkaleyfa ⁽⁶⁾ og Evrópeinkaleyfa ⁽⁷⁾ („hreindir“ einkaleyfissamningar). Hún ætti enn fremur að gilda um nytjaleyfissamninga vegna tækniþekkingar sem einkaleyfi ná ekki yfir, svo sem lýsinga framleiðsluferla, uppskrifta, formúla, hannana og teikninga, sem almennt er kallað „verkkunnáttu“ („hreindir“ verkunnáttusamningar) og um nytjaleyfissamninga þar sem einkaleyfi og verkunnáttu eru samþætt („blandaðir“ samningar), sem gegna sífellt stærra hlutverki við tæknilega yfirfærslu. Í 10. gr. er merking nokkurra hugtaka í þessari reglugerð skilgreind.

- 5) Einkaleyfis- eða verkunnáttusamningar eru samningar sem fela í sér að fyrirtæki sem hefur einkaleyfi eða verkunnáttu („leyfisveitandi“) leyfir öðru fyrirtæki („leyfishafa“) að nýta einkaleyfi sem þar með er veitt nytjaleyfi fyrir, eða miðlar verkunnáttunni til þess, einkum til framleiðslu, notkunar eða markaðssetningar. Í ljósi fenginnar reynslu er unnt að skilgreina flokk nytjaleyfissamninga sem taka til alls sameiginlega markaðarins eða hluta hans og sem geta fallið undir gildissvið 1. mgr. 85. gr. en sem venjulega má gera ráð

⁽¹⁾ Stjtið. EB nr. 36, 6. 3. 1965, bls. 533/65.⁽²⁾ Stjtið. EB nr. C 178, 30. 6. 1994, bls. 3.⁽³⁾ Stjtið. EB nr. L 219, 16. 8. 1984, bls. 15.⁽⁴⁾ Stjtið. EB nr. L 214, 8. 9. 1995, bls. 6.⁽⁵⁾ Stjtið. EB nr. L 61, 4. 3. 1989, bls. 1.⁽⁶⁾ Evrópusamningur um einkaleyfi fyrir sameiginlega markaðinn (einkaleyfasamningur bandalagsins) frá 15. desember 1975, Stjtið. EB nr. L 17, 26. 1. 1976, bls. 1.⁽⁷⁾ Evrópusamningur um veitingu einkaleyfa (einkaleyfasamningur Evrópu) frá 5. október 1973.

fyrir að uppfylli skilyrði 3. mgr. 85. gr., ef einkaleyfin eru nauðsynleg til að ná markmiðum þeirrar tækni sem blandaði nytjaleyfissamningurinn nær til eða ef verkunnáttan — hvort sem hún er tengd einkaleyfum eða óháð þeim — er leynileg, umtalsverð og nægilega vel auðkennnd. Þessum viðmiðunum er eingöngu ætlað að tryggja að veiting nytjaleyfis vegna verkkunnáttunnar eða einkaleyfisins réttlæti flokkaundanþágu vegna skuldbindinga sem hamlá samkeppni. Þetta hefur engin áhrif á rétt samningsaðila til setja í samninginn ákvæði um aðrar skuldbindingar, svo sem um greiðslu einkaleyfisþóknunar, jafnvel þótt flokkaundanþágan sé fallin úr gildi.

- 6) Rétt er að rýmka gildissvið þessarar reglugerðar svo að hún nái til hreinna eða blandaðra samninga um nytjaleyfi á hugverkarétti öðrum en einkaleyfum (einkum vörumerkjum, hönnunarrétti og höfundarrétti, sérstaklega verndun hugbúnaðar), ef slík viðbótarnytjaleyfisveiting stuðlar að nýtingu yfirfærðu tækninnar og felur aðeins í sér viðbótarákvæði.
- 7) Enda þótt slíkir hreinir eða blandaðir nytjaleyfissamningar feli ekki aðeins í sér skuldbindingar sem tengjast svæðum innan hins sameiginlega markaðar, heldur einnig skuldbindingar sem tengjast þriðju löndum, kemur það ekki í veg fyrir að þessi reglugerð gildi um þær skuldbindingar sem tengjast svæðum innan hins sameiginlega markaðar. Ef nytjaleyfissamningar sem hafa verið gerðir við þriðju lönd eða vegna svæða sem ná út fyrir landamæri bandalagsins hafa einhver þau áhrif innan hins sameiginlega markaðar sem geta fallið undir gildissvið 1. mgr. 85. gr., þá gildir þessi reglugerð um þá jafnt og um samninga vegna svæða innan hins sameiginlega markaðar.
- 8) Þar sem markmið þessarar reglugerðar er að auðvelda útbreiðslu tækni og að bæta framleiðsluáferðir, er rétt að hún gildi aðeins ef leyfishafi framleiðir nytjaleyfisvörurnar sjálfur eða lætur framleiða þær á sinn reikning eða, ef nytjaleyfisvaran er þjónusta, veitir þjónustuna sjálfur eða lætur veita hana á sinn reikning, óháð því hvort hann hefur einnig leyfi til að nýta trúnaðarupplýsingar sem leyfisveitandi útvegar honum til að kynna og selja vöruna eða ekki. Ákvæði þessarar reglugerðar

ættu því ekki að gilda um samninga sem eingöngu varða sölu. Þau skulu heldur ekki taka til samninga vegna markaðssetningarkunnáttu sem miðlað er í tengslum við umboðsfyrirkomulag og vissa nytjaleyfissamninga sem gerðir eru í tengslum við fyrirkomulag á borð við sameiginleg verkefni eða sameiginleg nytjaleyfi og annars konar fyrirkomulag þar sem nytjaleyfi er veitt í skiptum fyrir önnur nytjaleyfi sem ekki tengjast umbótum á eða nýjum notkunarmöguleikum fyrir þá tækni sem nytjaleyfið nær til. Slíkum samningum fylgja önnur vandamál sem að svo stöddu er ekki unnt að leysa með einni reglugerð (5. gr.).

- 9) Í ljósi þeirra líkinda sem eru með sölu einkaleyfis annars vegar og veitingu einkanytjaleyfis hins vegar og í ljósi hættunnar á því að kröfur þessarar reglugerðar verði sniðgengar með því að dulbúa einkanytjaleyfi sem hamlá samkeppni sem framsöl, er rétt að þessi reglugerð gildi um samninga vegna framsals og öflunar einkaleyfa eða verkkunnáttu þegar framseljandi ber áfram áhættuna sem felst í hagnýtingu. Hún ætti einnig að gilda um nytjaleyfissamninga þar sem leyfisveitandi er ekki handhafi einkaleyfisins eða ræður yfir verkkunnáttunni heldur hefur umboð handhafa til að veita nytjaleyfið (eins og er t.d. um undirmytjaleyfi) og um nytjaleyfissamninga þar sem tengd fyrirtæki taka á sig réttindi og skuldbindingar samningsaðila (6. gr.).
- 10) Samningar um einkanytjaleyfi, þ.e. samningar þar sem leyfisveitandi skuldbindur sig til að hagnýta ekki sjálfur þá tækni sem nytjaleyfið nær til á nytjaleyfissvæðinu eða til að veita ekki frekari nytjaleyfi á því svæði, þurfa ekki að vera ósamrýmanlegir 1. mgr. 85. gr., ef þeir fjalla um tilkomu og verndun nýrrar tækni á nytjaleyfissvæðinu, því taka ber tillit til umfangs þeirra rannsókna sem að baki liggja, aukinnar samkeppni, einkum milli vörumerkja, og þeirrar aukningar á samkeppnishæfni hlutaðeigandi fyrirtækja sem útbreiðsla nýjunga innan bandalagsins leiðir til. Að svo miklu leyti sem samningar af þessu tagi falla undir gildissvið 1. mgr. 85. gr. ber að fella þá undir ákvæði 1. gr. til að undanþágan nái einnig til þeirra.
- 11) Undanþága frá útflutningsbanni sem er lagt á leyfisveitanda og leyfishafa hefur ekki áhrif á hugsanlega þróun réttarframkvæmdar dómstólsins með tilliti til slíkra samninga, einkum hvað varðar 30. til 36. gr. og 1. mgr.

85. gr. Þetta gildir einnig meðal annars þegar um ræðir bann við því að leyfishafi selji nytjaleyfisvöruna á svæðum annarra leyfishafa (óvirik samkeppni).
- 12) Þær skuldbindingar sem taldar eru upp í 1. gr. miða almennt að því að bæta framleiðslu og stuðla að tækniframförum. Þær hvetja handhafa einkaleyfa og verkunnáttu til að veita nytjaleyfi og leyfishafa til að fjárfesta í framleiðslu, notkun og markaðssetningu nýrrar vöru eða notkun nýrrar vinnsluáðferðar. Heimilt er að leyfa slíkar skuldbindingar samkvæmt þessari reglugerð, á svæðum þar sem nytjaleyfisvaran nýtur verndar með einkaleyfum á meðan þau haldast í gildi.
- 13) Þar sem erfitt getur verið að ákvarða hvenær verkunnátta hættir að vera leynileg er rétt að takmarka slíkar skuldbindingar við ákveðinn árafjölda, á svæðum þar sem nytjaleyfið nær eingöngu til verkunnáttu. Til að tryggja vernd í nægilega langan tíma ber enn fremur að reikna þann tíma frá þeim degi sem leyfishafi setur vöruna fyrst á markað innan bandalagsins.
- 14) Aðeins er heimilt að veita undanþágu samkvæmt 3. mgr. 85. gr. um lengri gildistíma svæðisverndar verkunnáttusamninga með einstakri ákvörðun, einkum ef þetta er gert til að vernda kostnaðarsamar og áhættusamar fjárfestingar eða þegar samningsaðilar hafa ekki verið í innbyrðis samkeppni þegar nytjaleyfið var veitt. Hins vegar er samningsaðilum heimilt að framlengja samninga sína til að hagnýta umbætur sem síðar eru gerðar og kveða á um greiðslu viðbótarpóknana. Í þeim tilvikum má þó aðeins heimila lengri gildistíma fyrir svæðisvernd reiknað frá þeim degi sem nytjaleyfi var veitt innan bandalagsins vegna leynilegra umbóta, og aðeins með einstökum ákvörðunum. Ef rannsóknirnar sem miða að umbótum leiða af sér nýjungar sem eru aðgreindar frá þeirri tækni sem nytjaleyfið nær til er samningsaðilum heimilt að gera nýjan samning sem nýtur góðs af undanþágu sem veitt hefur verið samkvæmt þessari reglugerð.
- 15) Einnig ber að kveða á um undanþágu vegna þeirrar skyldu leyfishafa að markaðssetja vöruna ekki á svæðum annarra leyfishafa (þ.e. bann jafnt við óvirki samkeppni sem virkri) í takmarkaðan árafjölda frá því leyfishafi setti nytjaleyfisvöruna fyrst á markað innan bandalagsins, óháð því hvort tæknin sem nytjaleyfið fyrir viðkomandi svæði nær til felur í sér verkunnáttu, einkaleyfi eða hvort tveggja.
- 16) Undanþágan vegna svæðisverndar ætti að gilda allan undanþágutímann, eins lengi og einkaleyfin eru í gildi eða verkunnáttan er enn leynileg og umtalsverð. Aðilum að blönduðum einkaleyfis- og verkunnáttusamningi skal heimilt að njóta góðs af þeim tíma verndar á svæðinu sem einkaleyfið eða verkunnáttan veitir þeim, hvort sem er lengra.
- 17) Þær skuldbindingar sem taldar eru upp í 1. gr. uppfylla einnig almennt önnur skilyrði fyrir beitingu 3. mgr. 85. gr. Að öðru jöfnu fá neytendur sinn skerf af hagnáðinum með auknu framboði á markaðinum. Þó er rétt að standa vörð um þetta með því að útiloka beitingu 1. gr. í þeim tilvikum þegar samningsaðilar koma sér saman um að neita að koma til móts við eftirspurn frá neytendum eða endurseljendum sem myndu selja áfram til útflutnings, hvor á sínu svæði, eða um að gera aðrar ráðstafanir til að hindra samhliða innflutning. Þannig setja framangreindar skuldbindingar aðeins þær hömlur sem eru nauðsynlegar til að ná markmiðum þeirra.
- 18) Æskilegt er að taldar séu upp í þessari reglugerð ýmsar skuldbindingar sem er oft að finna í nytjaleyfissamningum og sem yfirleitt hamla ekki samkeppni og að kveða á um að undanþágan taki einnig til þeirra, skyldu þær vegna sérstakra efnahagslegra eða lögfræðilegra kringumstæðna falla undir 1. mgr. 85. gr. Uppfyllingunni í 2. gr. er ekki tæmandi.
- 19) Þessi reglugerð verður enn fremur að tilgreina hvaða takmarkanir og ákvæði mega ekki koma fyrir í nytjaleyfissamningum ef þeir eiga að njóta góðs af flokkaundanþágunni. Þær takmarkanir sem nefndar eru í 3. gr. geta fallið undir bannið í 1. mgr. 85. gr., en þótt þær komi tæknilegri yfirfærslu við er ekki hægt að gera almennt ráð fyrir að þær hafi þau jákvæðu áhrif sem krafist er í 3. mgr. 85. gr., en það er forsenda fyrir flokkaundanþágu. Aðeins er hægt að undanþiggja slíkar takmarkanir með einstökum ákvörðunum, með hliðsjón af markaðsstöðu hlutaðeigandi fyrirtækja og samfylkingum fyrirtækja á þeim markaði sem um ræðir.

- 20) Skuldbindingar sem fela í sér að leyfishafi skuli hætta að nota tæknina sem nytjaleyfið nær til eftir að samningurinn rennur út (3. tölul. 1. mgr. 2. gr.) og veita leyfisveitanda aðgang að umbótum (4. tölul. 1. mgr. 2. gr.) hamla almennt ekki samkeppni. Líta má á bannið við notkun eftir samningstíma sem eðlilegan hluta nytjaleyfisveitingar, því annars þyrfti leyfisveitandi að yfirfæra verkunnáttu sína eða einkaleyfi um óákveðinn tíma. Skuldbindingar leyfishafa um að veita leyfisveitanda á móti nytjaleyfi vegna umbóta á verkunnáttunni og/eða einkaleyfunum sem nytjaleyfið nær til, hamla venjulega ekki samkeppni ef samningurinn gefur leyfishafa rétt á hluteild í reynslu og uppfinningum sem leyfisveitandi kann að öðlast í framtíðinni. Hins vegar er það talið hamla samkeppni ef leyfishafa er skylt samkvæmt samningnum að framselja leyfisveitanda rétt á umbótum sem hann hefur sjálfur gert á tækninni sem nytjaleyfið var upprunalega veitt fyrir (6. mgr. 3. gr.).
- 21) Meðal þeirra ákvæða sem ekki koma í veg fyrir undanþágu er skuldbinding leyfishafa um að halda áfram að greiða þóknun meðan samningurinn gildir óháð því hvort verkunnáttan sem nytjaleyfið nær til er orðin almenningseign vegna aðgerða þriðju aðila eða leyfishafa sjálfs eða ekki (7. tölul. 1. mgr. 2. gr.). Að auki skal samningsaðilum vera frjálst að dreifa greiðslu þóknunar fyrir notkun tækninnar sem nytjaleyfið nær til yfir tímabil sem er lengra en gildistími einkaleyfanna, t.d. með því að ákveða lægri greiðslur, með það fyrir augum að létta greiðslubyrði leyfishafa. Almennt þarf ekki að vernda samningsaðila gegn fyrirsjáanlegum fjárhagslegum afleiðingum samnings sem þeir gera af fúsum og frjálsum vilja og því skal þeim frjálst að velja heppilegar aðferðir við að fjármagna yfirfærslu tækninnar og deila áhættunni sem fylgir notkun hennar. Hins vegar er undanþága útilokuð ef tilgangurinn með því að fastsetja þóknunargreiðslur er að takmarka samkeppni á einhvern þann hátt sem nefndur er í 3. gr.
- 22) Skuldbinding leyfishafa um að takmarka hagnýtingu sína á tækninni sem nytjaleyfið nær til við eitt eða fleiri tæknileg notkunarsvið eða við einn eða fleiri markaði fyrir vöruna fellur heldur ekki undir 1. mgr. 85. gr., þar sem leyfisveitandi á aðeins rétt á að yfirfæra tæknina til afmarkaðra nota (8. tölul. 1. mgr. 2. gr.).
- 23) Ákvæði um að samningsaðilar skipti með sér viðskiptavinum innan sama tæknilega notkunarsviðs eða sama markaðar fyrir vöruna, hvort sem er með eiginlegu banni við að afgreiða tiltekna hópa viðskiptavina eða með skuldbindingu sem verkar á sambærilegan hátt koma einnig í veg fyrir að samningurinn geti fengið flokkaundanþágu, séu samningsaðilar í innbyrðis samkeppni hvað snertir vörurnar sem samningurinn nær til (4. mgr. 3. gr.). Séu fyrirtækin ekki í innbyrðis samkeppni fá slíkar takmarkanir meðferð þar sem leitað er eftir andmælum. Ákvæðin í 3. gr. gilda ekki í þeim tilvikum þar sem nytjaleyfi vegna einkaleyfis eða verkunnáttu er veitt til að afla einum viðskiptavini nýrrar birgðalindar. Í slíkum tilvikum er bann við því að nýi leyfishafinn afgreiði aðra en hlutaðeigandi viðskiptavin nauðsynlegt skilyrði þess að annað nytjaleyfi sé veitt, þar sem markmið viðskiptanna er ekki að skapa sjálfstæðan birgi á markaðinum. Sama á við um takmarkanir á það magn sem leyfishafinn má afhenda hlutaðeigandi viðskiptavini (13. tölul. 1. mgr. 2. gr.).
- 24) Auk þeirra ákvæða sem þegar hafa verið nefnd nær upptalningin á takmörkunum sem útiloka flokkaundanþágu einnig til takmarkana varðandi söluverð nytjaleyfisvörunnar eða framleiðslu- eða sölumagn, því slíkar takmarkanir hefta mjög möguleika leyfishafa á að hagnýta tæknina sem nytjaleyfið nær til og einkum geta magntakmarkanir verkað eins og útflutningsbönn (1. og 5. mgr. 3. gr.). Þetta á ekki við ef nytjaleyfið er veitt til að nota tæknina í tiltekinni framleiðsluáðstöðu og þar sem bæði er um það að ræða að tiltekinni tækni er miðlað til uppsetningar, notkunar og viðhalds þessarar áðstöðu og leyfishafa jafnframt leyft að auka framleiðslugetu áðstöðunnar eða setja upp frekari áðstöðu til eigin nota með venjulegum viðskiptaskilmálum. Hins vegar er lögmaett að koma í veg fyrir að leyfishafi noti yfirfærðu tæknina til að setja upp áðstöðu fyrir þriðju aðila, þar sem markmið samningsins er ekki að leyfa leyfishafa að veita öðrum framleiðendum aðgang að tækni leyfisveitanda meðan hún er enn leynileg eða undir vernd einkaleyfis (12. tölul. 1. mgr. 2. gr.).
- 25) Undir vissum kringumstæðum getur engu að síður komið til greina að samningar fái flokkaundanþágu, þótt þeir fái hana ekki sjálfkrafa þar sem í þeim eru ákvæði sem ekki eru beint undanþegin samkvæmt þessari reglugerð en sem útiloka undanþágu heldur ekki beint, þar með talin ákvæðin sem eru talin upp í 2. mgr. 4. gr. Framkvæmdastjórnin getur fljótt ákvarðað hvort

svo er á grundvelli þeirra upplýsinga sem fyrirtækjum er skylt að láta í té samkvæmt reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 3385/94 ⁽¹⁾. Framkvæmdastjórninni er heimilt að falla frá kröfu um sértekur upplýsingar sem beðið er um á eyðublaði A/B, telji hún þær ónauðsynlegar. Yfirleitt nægir framkvæmdastjórninni að fá í hendur texta sammingsins og mat á gerð markaðarins og markaðshlutdeild leyfishafa, sem byggir á gögnum sem liggja fyrir. Því ber að líta á slíka samninga sem undanþegna samkvæmt þessari reglugerð ef framkvæmdastjórninni er tilkynnt um þá og hún hefur ekki hreyft andmælum gegn beiðingu undanþágunnar innan tiltekens frests.

- 26) Hafi samningar sem eru undanþegnir samkvæmt þessari reglugerð samt sem áður áhrif sem samrýmast ekki 3. mgr. 85. gr. er framkvæmdastjórninni heimilt að afturkalla flokkaundanþáguna, t.d. ef nytjaleyfisvaran er ekki í raunverulegri samkeppni á nytjaleyfissvæðinu (7. gr.). Þetta gæti einnig átt við ef leyfishafi hefur sterka markaðsstöðu. Við mat á samkeppni gefur framkvæmdastjórnin sérstaklega gaum tilvikum þar sem leyfishafinn ræður meira en 40% heildarmarkaðar fyrir nytjaleyfisvörurnar og allar vörur eða þjónustu sem viðskiptavinir telja jafngildar eða hliðstæðar vegna einkenna þeirra, verðs og fyrirhugaðrar notkunar.
- 27) Ekki er lengur skylt að tilkynna um samninga sem uppfylla skilyrðin í 1. og 2. gr. og sem hvorki hafa sem markmið né sem afleiðingu að hamla samkeppni á nokkurn annan hátt. Fyrirtæki geta þó enn leitað eftir því að mótmælum sé ekki hreyft eða eftir undanþágu samkvæmt 3. mgr. 85. gr. í samræmi við reglugerð ráðsins nr. 17 ⁽²⁾, eins og henni var síðast breytt með lögum um aðild Austurríkis, Finnlands og Svíþjóðar. Þau geta einkum og sér í lagi tilkynnt um samninga sem skuldbinda leyfisveitanda til að veita ekki önnur nytjaleyfi innan svæðisins, ef markaðshlutdeild leyfishafa er meiri en 40% eða er líkleg til að fara yfir þau mörk.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

1. Á grundvelli 3. mgr. 85. gr. sáttmálans og með fyrirvara um skilyrðin hér á eftir er hér með lýst yfir að 1. mgr. 85. gr. sáttmálans gildir ekki um hreina einkaleyfis- eða verkunnátusamninga og um blandaða einkaleyfis-

verkkunnátusamninga, þar með talda samninga sem í eru viðbótarákvæði sem tengjast hugverkarétti öðrum en einkaleyfum, sem aðeins tvö fyrirtæki eru aðilar að og sem fela í sér eina eða fleiri eftirtalinnar skuldbindinga:

- 1) skuldbindingu af hálfu leyfisveitanda um að veita ekki öðrum fyrirtækjum nytjaleyfi til að hagnýta tæknina sem nytjaleyfið nær til á nytjaleyfissvæðinu;
 - 2) skuldbindingu af hálfu leyfisveitanda um að hagnýta ekki sjálfur tæknina sem nytjaleyfið nær til á nytjaleyfissvæðinu;
 - 3) skuldbindingu af hálfu leyfishafa um að hagnýta ekki tæknina sem nytjaleyfið nær til á svæði leyfisveitanda innan hins sameiginlega markaðar;
 - 4) skuldbindingu af hálfu leyfishafa um að framleiða ekki né nota nytjaleyfisvöruna eða nota vinnsluáðferðina sem nytjaleyfið nær til á svæðum innan hins sameiginlega markaðar sem aðrir leyfishafar hafa nytjaleyfi fyrir;
 - 5) skuldbindingu af hálfu leyfishafa um að fylgja ekki virkri markaðssetningarstefnu fyrir nytjaleyfisvöruna á svæðum innan hins sameiginlega markaðar sem aðrir leyfishafar hafa nytjaleyfi fyrir, og einkum og sér í lagi að nota ekki auglýsingar sem beinast sérstaklega að fyrrnefndum svæðum né heldur að stofna útibú eða reka dreifimiðstöð þar;
 - 6) skuldbindingu af hálfu leyfishafa um að setja nytjaleyfisvöruna ekki á markað á svæðum innan hins sameiginlega markaðar sem aðrir leyfishafar hafa nytjaleyfi fyrir sem svar við ótilkvöddum beiðnum;
 - 7) skuldbindingu af hálfu leyfishafa um að nota aðeins vörumerki leyfisveitanda eða kynningu hans á nytjaleyfisvörunni allan samningstímann, að því tilskildu að leyfishafa sé ekki meinað að kynna sjálfan sig sem framleiðanda nytjaleyfisvörunnar;
 - 8) skuldbindingu af hálfu leyfishafa um að takmarka framleiðslu sína á nytjaleyfisvörunni við það magn sem hann þarf til framleiðslu eigin vöru og um að selja nytjaleyfisvöruna aðeins sem óaðskiljanlegan hluta af eða varahlut fyrir eigin vörur eða á annan hátt í tengslum við sölu eigin vöru, að því tilskildu að leyfishafi megi sjálfur ákvarða þetta magn.
2. Ef samningurinn er hreinn einkaleyfissamningur er undanþága vegna skuldbindinganna sem um getur í 1. mgr. aðeins veitt að því marki og í þann tíma sem nytjaleyfisvaran er undir vernd hliðstæðra einkaleyfa á svæðum leyfishafa (1., 2., 7. og 8. tölul.), leyfisveitanda (3. tölul.) og annarra

⁽¹⁾ Stjttð. EB nr. L 377, 31. 12. 1994, bls. 28.

⁽²⁾ Stjttð. EB nr. 13, 21. 2. 1962, bls. 204/62.

leyfishafa (4. og 5. tölul.), eftir því sem við á. Undanþága vegna skuldbindingarinnar sem um getur í 6. tölul. 1. mgr. er veitt í ekki lengri tíma en fimm ár frá þeim degi sem einn leyfishafanna setur nytjaleyfisvöruna fyrst á markað innan hins sameiginlega markaðar, að því marki og í þann tíma sem fyrnefnd vara er undir vernd hliðstæðra einkaleyfa á fyrnefndum svæðum.

3. Ef samningurinn er hreinn verkkunnátusamningur má ekki veita undanþágu vegna skuldbindinganna sem um getur í 1. til 5. tölul. 1. mgr. lengur en í tíu ár frá þeim degi sem einn leyfishafanna setur nytjaleyfisvöruna fyrst á markað innan hins sameiginlega markaðar.

Undanþága vegna skuldbindingarinnar sem um getur í 6. tölul. 1. mgr. er ekki veitt lengur en í fimm ár frá þeim degi sem einn leyfishafanna setur nytjaleyfisvöruna fyrst á markað innan hins sameiginlega markaðar.

Skuldbindingarnar sem um getur í 7. og 8. tölul. 1. mgr. eru undanþegnar allan samningstímann eins lengi og verkkunnáttan helst leynileg og umtalsverð.

Undanþágan í 1. mgr. gildir þó aðeins ef samningsaðilar hafa auðkennt upphaflegu verkkunnáttuna á viðeigandi hátt, svo og hverjar þær síðari umbætur sem annar aðilinn fær aðgang að og miðlar hinum aðilanum í samræmi við ákvæði samningsins og markmið hans, og aðeins eins lengi og verkkunnáttan helst leynileg og umtalsverð.

4. Ef samningurinn er blandaður einkaleyfis- og verkkunnátusamningur gildir undanþága vegna skuldbindinganna sem um getur í 1. til 5. tölul. 1. mgr. í aðildarríkjum þar sem tæknin sem nytjaleyfið nær til er vernduð með nauðsynlegum einkaleyfum eins lengi og nytjaleyfisvaran er vernduð af slíkum einkaleyfum í fyrnefndum aðildarríkjum, enda sé gildistími verndarinnar lengri en tímabilin sem um getur í 3. mgr.

Gildistími undanþágunnar sem kveðið er á um í 6. tölul. 1. mgr. má ekki vera lengri en fimm ára tímabilið sem kveðið er á um í 2. og 3. mgr.

Slíkir samningar geta þó aðeins fallið undir undanþáguna sem um getur í 1. mgr. að því tilskildu að einkaleyfin séu enn í gildi eða að því marki sem verkkunnáttan er auðkennd og eins lengi og hún helst leynileg og umtalsverð, hvort sem er lengra.

5. Undanþágan sem kveðið er á um í 1. mgr. gildir einnig ef samningsaðilar takast á hendur í sérstökum samningi skuldbindingar af þeim gerðum sem um getur í fyrnefndri málsgrein en með takmarkaðra gildissvið en sú málsgrein leyfir.

2. gr.

1. Ákvæðin í 1. gr. gilda þrátt fyrir að í samningnum sé eitthvert eftirtalinnna ákvæða, sem venjulega hamla ekki samkeppni:

- 1) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að láta ekki uppi þá verkkunnáttu sem leyfisveitandi hefur miðlað honum; leggja má leyfishafa þessa skuldbindingu á herðar áfram eftir að samningstími rennur út;
- 2) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að veita ekki undirnytjaleyfi né framselja nytjaleyfið;
- 3) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að hagnýta ekki verkkunnáttuna eða einkaleyfin sem nytjaleyfið nær til eftir að samningstími rennur út, að því marki og eins lengi og verkkunnáttan helst leynileg eða einkaleyfin eru enn í gildi;
- 4) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að veita leyfisveitanda nytjaleyfi vegna umbóta sem leyfishafi hefur gert eða nýrra notkunarmöguleika sem hann hefur fundið fyrir tæknina sem nytjaleyfið nær til, að því tilskildu:

— að slíkt nytjaleyfi sé ekki einkanytjaleyfi, þegar um ræðir aðskiljanlegar umbætur, svo að leyfishafi geti notað eigin umbætur að vild eða veitt þriðju aðilum nytjaleyfi vegna þeirra, að því marki sem í þessu felst ekki uppljóstrun á verkkunnáttunni sem leyfisveitandi miðlaði, sem enn er leynileg, og

— að leyfisveitandi skuldbindi sig til að veita leyfishafanum einkanytjaleyfi eða almennt nytjaleyfi vegna eigin umbóta;

- 5) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að fylgja forskriftum um lágmarksgæði, að meðtöldum tækniforskriftum, fyrir nytjaleyfisvöruna eða að útvega vöru eða þjónustu frá leyfisveitanda, eða frá fyrirtæki sem leyfisveitandi útnefni, að því marki sem fyrnefndar gæðaforskriftir, vörur eða þjónusta er nauðsynleg til að:

a) tryggja tæknilega viðeigandi hagnýtingu tækninnar sem nytjaleyfið nær til; eða

b) tryggja að vara leyfishafans samrýmist lágmarksgæðaforskriftum sem gilda fyrir leyfisveitanda og aðra leyfishafa;

og til að leyfa leyfisveitanda að hafa eftirlit með þessu;

- 6) skuldbindingar:
- a) um að láta leyfisveitanda vita af óréttmætri nýtingu verkunnáttunnar eða broti á einkaleyfisrétti; eða
 - b) um að höfða mál eða aðstoða leyfisveitanda við að höfða mál gegn þeim sem stunda slíka óréttmæta nýtingu eða gerast sekir um brot;
- 7) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að halda áfram greiðslu þóknunar:
- a) allt til loka samningstíma, með þeim fjárhæðum, í þann tíma og með þeim aðferðum sem samningsaðilar ákveða að vild, ef verkunnáttan verður almennt aðgengileg með öðrum hætti en vegna aðgerða af hálfu leyfisveitanda, án þess að tekið sé tillit til greiðslu skaðabóta að auki ef verkunnáttan verður almennt aðgengileg vegna aðgerða af hálfu leyfishafa sem brjóta gegn ákvæðum samningsins;
 - b) um skeið sem nær fram yfir gildistíma einkaleyfanna sem nytjaleyfið nær til, til að létta greiðsluþyngd;
- 8) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að takmarka hagnýtingu sína á þeirri tækni sem nytjaleyfið nær til við eitt eða fleiri tæknileg notkunarsvið tækninnar sem nytjaleyfið nær til eða við einn eða fleiri markaði;
- 9) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að greiða lágmarksþóknun eða að framleiða lágmarksmagn nytjaleyfisvörunnar eða að framkvæma lágmarksfjölda hagnýtingaraðgerða;
- 10) skuldbinding af hálfu leyfisveitanda um að gefa leyfishafa einnig kost á hverjum þeim betri kjörum sem hann kann að gefa öðru fyrirtæki eftir að samningur hefur verið gerður;
- 11) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að merkja nytjaleyfisvöruna þannig að á henni komi fram nafn leyfisveitanda eða nafn einkaleyfisins sem nytjaleyfið nær til;
- 12) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að nota ekki tækni leyfisveitanda til að koma upp aðstöðu fyrir þriðju aðila; þetta hefur þó ekki áhrif á rétt leyfishafa til að auka afkastagetu aðstöðu sinnar eða setja upp frekari aðstöðu til eigin nota samkvæmt venjulegum viðskiptaháttum, þar með talin greiðsla viðbótarþóknana;
- 13) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að afhenda tilteknum viðskiptavini aðeins takmarkað magn nytjaleyfisvörunnar, ef nytjaleyfið er veitt í þeim tilgangi að útvega viðskiptavininum aðra birgðalind innan nytjaleyfissvæðisins; þetta ákvæði skal einnig gilda ef þessi viðskiptavinur er leyfishafinn sjálfur og í nytjaleyfinu sem veitt er til að útvega aðra birgðalind er kveðið á um að viðskiptavinurinn skuli sjálfur framleiða nytjaleyfisvöruna eða láta undirvertaka framleiða hana;
- 14) fyrirvari sem leyfisveitandi gerir um rétt sinn til að setja sig upp á móti því að leyfishafinn hagnýti tæknina utan nytjaleyfissvæðisins;
- 15) fyrirvari sem leyfisveitandi gerir um rétt sinn sem felst í einkaleyfinu til að rifta samningnum ef leyfishafi andæfir því að verkunnáttan sem nytjaleyfið nær til sé leynileg eða umtalsverð eða dregur í efa gildi einkaleyfa í eigu leyfisveitanda eða tengdra fyrirtækja sem nytjaleyfi hefur verið veitt vegna innan hins sameiginlega markaðar;
- 16) fyrirvari sem leyfisveitandi gerir um rétt sinn til að rifta einkaleyfissamningi ef leyfishafi heldur því fram að slíkt einkaleyfi sé ónauðsynlegt;
- 17) skuldbinding af hálfu leyfishafa um að gera sitt ýrasta til að framleiða og markaðssetja nytjaleyfisvöruna;
- 18) fyrirvari sem leyfisveitandi gerir um rétt sinn til að afnema einkaréttinn sem hann hefur veitt leyfishafa og til að hætta að veita honum nytjaleyfi vegna umbóta ef leyfishafi lendir í samkeppni innan hins sameiginlega markaðar við leyfisveitanda, fyrirtæki honum tengd eða önnur fyrirtæki, hvað varðar rannsóknir og þróun, framleiðslu, notkun eða dreifingu á samkeppnisvörum og til að krefjast þess að leyfishafi sanni að tæknin sem nytjaleyfið nær til sé ekki notuð til að framleiða vörur eða veita þjónustu aðra en þá sem nytjaleyfið nær til.
2. Ef ákvæðin sem um getur í 1. mgr. falla undir gildissvið 1. mgr. 85. gr. vegna sérstakra kringumstæðna eru þau einnig undanþegin jafnvel þótt þeim fylgi engin skuldbindinganna sem undanþegnar eru samkvæmt 1. gr.
3. Undanþágan í 2. mgr. gildir einnig ef í samningnum eru þær gerðir ákvæða sem um getur í 1. mgr., en með takmarkaðra gildissvið en fyrrnefnd málsgrein leyfir.
3. gr.
- Ákvæði 1. gr. og 2. mgr. 2. gr. gilda ekki ef:
- 1) öðrum samningsaðilanum eru settar hömlur hvað varðar verð, þætti í vöruverði eða afslátt á nytjaleyfisvörum;

- 2) öðrum samningsaðilanum eru settar hömlur um samkeppni við hinn aðilann, við fyrirtæki sem eru tengd honum eða önnur fyrirtæki hvað varðar rannsóknir og þróun, framleiðslu, notkun eða dreifingu á samkeppnisvörum, samanber þó ákvæði 17. og 18. tölul. 1. mgr. 2. gr.
- 3) Þess er krafist án þess að fyrir liggi rökstuddar ástæður, að annar eða báðir samningsaðilar:
- neiti að koma til móts við beiðnir frá notendum eða endurseljendum á sínu svæði sem hafa í hyggju að markaðssetja vörur á öðrum svæðum innan hins sameiginlega markaðar;
 - geri notendum eða endurseljendum erfitt um vik að afla vörunnar frá öðrum endurseljendum innan hins sameiginlega markaðar, með annars með því að neyta hugverkaréttar eða grípa til aðgerða til að hindra að notendur eða endurseljendur afli utan svæðisins vöru sem hefur verið sett á markað á löglegan hátt innan hins sameiginlega markaðar af leyfisveitandanum sjálfum eða með samþykki hans, eða að þeir setji hana á markað innan nýttjaleyfissvæðisins;
- eða ef samstilltar aðgerðir samningsaðila leiða til þess að þeir grípa til slíkra aðgerða;
- 4) samningsaðilar hafa verið í innbyrðis samkeppni um framleiðslu áður en nýttjaleyfið var veitt og öðrum þeirra eru settar hömlur um hvaða viðskiptavinum hann má afgreiða innan sama tæknilega notkunarviðs eða innan sama markaðar, til dæmis með banni við að hann afgreiði tiltekna hópa notenda, noti tiltekna dreifingar- aðferðir, eða, í því skyni að skipta viðskiptavinum milli samningsaðila, með banni við notkun tiltekinna gerða umbúða, samanber þó ákvæði 7. tölul. 1. mgr. 1. gr og 13. tölul. 1. mgr. 2. gr.;
- 5) hömlur eru settar á það hversu mikið magn nýttjaleyf- isvörunnar annar aðilinn má framleiða eða selja eða á fjölda þeirra aðgerða sem hann má framkvæma sem nýta tæknina sem nýttjaleyfið nær til, samanber þó ákvæði 8. tölul. 1. mgr. 1. gr. og 13. tölul. 1. mgr. 2. gr.;
- 6) leyfishafi er skuldbundinn til að framselja leyfisveit- anda, í heild eða að hluta, rétt á umbótum eða nýjum aðferðum við notkun tækninnar sem nýttjaleyfið nær til;
- 7) Þess er krafist af leyfisveitanda, jafnvel í aðskildum samningum eða með sjálfkrafa framlengingu á upphaf- legum gildistíma samningsins sem er komin til vegna nýrra umbóta, að hann veiti ekki öðrum fyrirtækjum nýttjaleyfi til að hagnýta tæknina sem nýttjaleyfið nær

til á nýttjaleyfissvæðinu lengur en í þann tíma sem um getur í 2. og 3. mgr. 1. gr., eða þess er krafist af öðrum aðilanum að hann hagnýti ekki tæknina sem nýttjaleyf- ið nær til á svæði hins aðilans eða annarra leyfishafa lengur en í þann tíma sem um getur í 2. og 3. mgr. 1. gr. eða í 4. mgr. 1. gr.

4. gr.

1. Undanþágan sem kveðið er á um í 1. og 2. gr. gildir einnig um samninga sem hafa að geyma skuldbindingar sem hamla samkeppni og fyrrnefndar greinar ná ekki yfir og sem falla ekki undir gildissvið 3. gr., að því tilskildu að umræddir samningar séu tilkynntir framkvæmdastjórninni í samræmi við ákvæði 1., 2. og 3. gr. reglugerðar (EB) nr. 3385/94 og að framkvæmdastjórnin andæfi ekki slíkri undanþágu innan fjögurra mánaða.

2. Ákvæði 1. mgr. gilda nánar tiltekið þegar:

a) leyfishafi er skuldbundinn við gerð samningsins til að samþykkja gæðaforskriftir eða önnur nýttjaleyfi eða til að útvega vörur eða þjónustu sem ekki er nauðsynleg fyrir tæknilega fullnægjandi hagnýtingu tækninnar sem nýttjaleyfið nær til eða til að tryggja að framleiðsla leyf- ishafa samrýmist þeim gæðastöðlum sem leyfisveitandi og aðrir leyfishafar fylgja;

b) leyfishafa er bannað að andæfa því að verkkunnáttan sem nýttjaleyfið nær til sé leynileg eða umtalsverð eða að draga í efa gildi einkaleyfa í eigu leyfisveitanda eða tengdra fyrirtækja sem nýttjaleyfi hefur verið veitt vegna innan hins sameiginlega markaðar.

3. Fjögurra mánaða tímabilið sem um getur í 1. mgr. telst hefjast á þeim degi sem tilkynningin öðlast gildi í samræmi við 4. gr. reglugerðar (EB) nr. 3385/94.

4. Fara má fram á að samningar sem eru tilkynntir áður en þessi reglugerð öðlast gildi njóti góðs af ákvæðum 1. og 2. mgr. með því að koma til framkvæmdastjórnarinnar orðsendingu sem vísar beint til þessarar greinar og til til- kynningarinnar. Ákvæði 3. mgr. gilda að breyttu breytanda.

5. Framkvæmdastjórninni er heimilt að andæfa undan- þágumni innan fjögurra mánaða. Henni ber að andæfa undan- þágu ef hún fær beiðni þess efnis frá aðildarríki innan tveggja mánaða frá því að tilkynningin sem um getur í 1. mgr. eða orðsendingin sem um getur í 4. mgr. er send aðildarríkinu. Beiðnina skal styðja röksemdum sem varða samkeppnisreglur sáttmálans.

6. Framkvæmdastjórninni er heimilt að draga andmælin við undanþágunni til baka hvenær sem er. Þó má aðeins draga andmælin til baka að höfðu samráði við ráðgjafanefndina um samkeppnishömlur og yfirburðastöðu, hafi þeim verið hreyft að beiðni aðildarríkis og þeirri beiðni verið haldið til streitu.

7. Ef andmælin eru dregin til baka vegna þess að hlutaðeigandi fyrirtæki hafa sýnt fram á að skilyrðum 3. mgr. 85. gr. sé fullnægt, þá gildir undanþágan frá dagsetningu tilkynningarinnar.

8. Ef andmælin eru dregin til baka vegna þess að hlutaðeigandi fyrirtæki hafa breytt samningnum þannig að hann fullnægi skilyrðum 3. mgr. 85. gr., þá gildir undanþágan frá þeim degi er breytingarnar öðlast gildi.

9. Ef framkvæmdastjórnin andæfir undanþágu og andmælin eru ekki dregin til baka, þá eru áhrif tilkynningarinnar í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 17.

5. gr.

1. Þessi reglugerð gildir ekki um:

- 1) samninga milli aðila að samstarfi um einkaleyfi eða verkunnáttu sem varða sameiginlegu tæknina;
- 2) nýjaleyfissamninga milli samkeppnisfyrirtækja sem eiga aðild að sameiginlegu verkefni eða milli annars þeirra og fyrirtækisins um sameiginlega verkefnið, ef nýjaleyfissamningarnir varða starfsemi fyrirtækisins um sameiginlega verkefnið;
- 3) samninga þar sem annar aðilinn veitir hinum nýjaleyfi vegna einkaleyfis og/þá verkunnáttu og hinn aðilinn veitir fyrrnefnda aðilanum á móti, jafnvel þótt það sé í aðskildum samningum eða gegnum tengd fyrirtæki, nýjaleyfi vegna einkaleyfis, vörumerkis eða verkunnáttu eða einkasölualeyfi, ef aðilarnir eru í innbyrðis samkeppni hvað varðar vörurnar sem umræddir samningar ná til;
- 4) nýjaleyfissamninga sem hafa að geyma ákvæði er varða hugverkarétt annan en einkaleyfi, nema um ræði viðbótarákvæði;
- 5) samninga sem gerðir eru eingöngu með sölu í huga.

2. Þessi reglugerð gildir engu að síður um:

- 1) samninga sem falla undir 2. tölul. 1. mgr., þar sem móðurfyrirtæki veitir fyrirtæki um sameiginlegt verkefni nýjaleyfi vegna einkaleyfis eða verkunnáttu, að því tilskildu að nýjaleyfissvörurnar og aðrar vörur og þjónusta aðildarfyrirtækjanna, sem notendur telja jafngildar og hliðstæðar vegna einkenna þeirra, verðs og fyrirhugaðrar notkunar séu:

— ekki meira en 20% markaðarins fyrir nýjaleyfissvöruna og allar jafngildar eða hliðstæðar vörur og þjónustu, ef um ræðir nýjaleyfi sem eingöngu nær til framleiðslu, og

— ekki meira en 10% markaðarins fyrir nýjaleyfissvöruna og allar jafngildar eða hliðstæðar vörur og þjónustu, ef um ræðir nýjaleyfi sem nær til framleiðslu og dreifingar;

2) samninga sem falla undir 1. tölul. 1. mgr. og gagnkvæma nýjaleyfissamninga í skilningi 3. tölul. 1. mgr., að því tilskildu að samningsaðilar séu ekki háðir neinum takmörkunum um svæði innan hins sameiginlega markaðar hvað varðar framleiðslu, notkun eða markaðssetningu nýjaleyfissvörunnar eða notkun tækninnar sem nýjaleyfið nær til eða sem er sameiginleg.

3. Þessi reglugerð skal gilda áfram ef ekki er farið meira en sem nemur einum tíunda hluta fram úr þeirri markaðshlutdeild sem um getur í 1. tölul. 2. mgr. tvö fjárhagsár í röð; ef farið er yfir það mark gildir þessi reglugerð áfram í sex mánuði frá lokum þess árs sem farið var yfir markíð á.

6. gr.

Þessi reglugerð gildir einnig um:

- 1) samninga þar sem leyfisveitandi er ekki handhafi verkunnáttunnar eða einkaleyfisins, en hefur umboð handhafans til að veita nýjaleyfi;
- 2) framsal verkunnáttu, einkaleyfa eða hvors tveggja, ef framseljandi ber áfram áhættuna sem fylgir hagnýtingu, einkum og sér í lagi ef upphæðin sem endurgjalda á framsalið með fer eftir þeirri veltu sem framsalshafi nær hvað varðar vörur sem framleiddar eru með hjálp verkunnáttunnar eða einkaleyfanna, magninu sem framleitt er af slíkum vörum eða fjölda framkvæmdra aðgerða sem nýta verkunnáttuna eða einkaleyfin;
- 3) nýjaleyfissamninga þar sem fyrirtæki sem tengjast leyfisveitanda eða leyfishafa taka á sig réttindi eða skuldbindingar þeirra.

7. gr.

Framkvæmdastjórninni er heimilt að afturkalla ávinning af þessari reglugerð, í samræmi við 7. gr. reglugerðar nr. 19/65/EBE, komist hún að þeirri niðurstöðu að í tilteknu tilviki hafi samningur sem fengið hefur undanþágu samkvæmt þessari reglugerð engu að síður haft einhver þau áhrif sem eru ósamrýmanleg skilyrðum 3. mgr. 85. gr. sáttmálans, einkum og sér í lagi ef:

- 1) samningurinn hefur þau áhrif að koma í veg fyrir að nytjaleyfissvörunar lendi í virkri samkeppni á nytjaleyfissvæðinu frá sams konar vörum eða þjónustu eða frá vörum eða þjónustu sem notendur telja jafngilda eða hliðstæða vegna einkenna hennar, verðs og fyrirhugaðrar notkunar, sem getur til að mynda gerst ef markaðshlutdeild leyfishafa fer yfir 40%;
- 2) leyfishafi neitar, án rökstuddrar ástæðu, að koma til móts við ótilkvaddar beiðnir frá notendum eða endurseljendum á svæðum annarra leyfishafa, samanber þó 6. tölul. 1. mgr. 1. gr.
- 3) samningsaðilar:
 - a) neita, án rökstuddrar ástæðu, að koma til móts við beiðnir frá notendum eða endurseljendum á sínu svæði sem hafa í hyggju að markaðssetja vöruna á öðrum svæðum innan hins sameiginlega markaðar; eða
 - b) gera notendum eða endurseljendum erfitt um vik að afla vörunnar frá öðrum endurseljendum innan hins sameiginlega markaðar, meðal annars með því að neyta hugverkaréttar eða grípa til aðgerða til að hindra að notendur eða endurseljendur afli utan svæðisins vöru sem hefur verið sett á markað á löglegan hátt innan hins sameiginlega markaðar af leyfisveitanda sjálfum eða með samþykki hans, eða að þeir setji hana á markað innan nytjaleyfissvæðisins;
- 4) samningsaðilar hafa verið framleiðendur í innbyrðis samkeppni þegar nytjaleyfið var veitt og skuldbindingar leyfishafa um að framleiða lágmarksmagn eða um að gera sitt ýtrasta eins og um getur í 9. og 17. tölul. 1. mgr. 2. gr., eftir því sem við á, koma í veg fyrir að leyfishafi geti notað tækni sem er í samkeppni við þá sem hann notar.

8. gr.

1. Hvað varðar þessa reglugerð telst eftirfarandi jafngilt einkaleyfum:
 - a) einkaleyfaumsóknir;
 - b) nytjamynstur;
 - c) umsóknir um skráningu nytjamynstra;
 - d) svæðislýsingar á hálfleiðaravörum;
 - e) „certificats d'utilité“ og „certificats d'addition“ að frönskum lögum;
 - f) umsóknir um „certificats d'utilité“ og „certificats d'addition“ að frönskum lögum;
 - g) viðbótarvottorð um vernd vegna lyfja eða annarra vara sem gefa má slík vottorð út vegna;

h) vottorð ræktenda um einkarétt til plöntuafbrigðis.

2. Þessi reglugerð gildir einnig um samninga sem varða hagnýtingu uppfinningar ef lögð er inn umsókn um nytjaleyfissvæði vegna uppfinningarinnar í skilningi 1. mgr. eftir að samningarnir hafa verið gerðir en innan tímamarka sem sett eru í þeim landslögum eða alþjóðasamningum sem við eiga.

3. Þessi reglugerð gildir enn fremur um hreina einkaleyfis- eða verkkunnáttusamninga eða blandaða samninga, sé gildistími þeirra sjálfkrafa framlengdur ef teknar eru inn nýjar umbætur sem leyfisveitandi miðlar, hvort sem þær eru verndaðar með einkaleyfi eða ekki, að því tilskildu að leyfishafi eigi rétt á að neita slíkum umbótum eða að hvor samningsaðili um sig eigi rétt á að rifta samningnum þegar upphaflegi samningstíminn rennur út og þar á eftir á þriggja ára fresti eða oftar.

9. gr.

1. Upplýsingar, sem eru fengnar samkvæmt 4. gr., skal einungis nota með skírskotun til markmiða þessarar reglugerðar.

2. Framkvæmdastjórninni og lögbærum yfirvöldum aðildarríkjanna, embættismönnum þeirra og öðrum opinberum starfsmönnum er óheimilt að láta öðrum í té upplýsingar, sem þeir öðlast með því að beita ákvæðum þessarar reglugerðar og eru þess eðlis að þær falli undir þagnarskyldu embættismanna.

3. Ákvæði 1. og 2. mgr. skulu ekki koma í veg fyrir birtingu almennra upplýsinga eða yfirlita sem fela ekki í sér upplýsingar um einstök fyrirtæki eða samtök fyrirtækja.

10. gr.

Í þessari reglugerð er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- 1) „verkkunnátta“: tæknileg þekking sem er leynileg, umtalsverð og auðkennd á viðeigandi hátt;
- 2) „leynileg“: að verkkunnáttan sem heild eða í samskipan og samsetningu einstakra hluta sé ekki almennt þekkt eða auðveldlega aðgengileg, þannig að hluti gildis hennar felist í forskotinu sem leyfishafi fær þegar henni er miðlað til hans; hugtakið er hér ekki notað í þeirri þröngu merkingu að hver einstakur hluti verkkunnáttunnar þurfi að vera algerlega óþekktur og ófáanlegur annars staðar en hjá leyfisveitanda;
- 3) „umtalsverð“: að í verkkunnáttunni felist vitneskja sem er gagnleg, með öðrum orðum sem raunhæft er að búast við að geti bætt samkeppnisstöðu leyfishafa þegar samningurinn er gerður, til dæmis með því að auðvelda honum aðgang að nýjum markaði eða að gefa honum

forskot í samkeppni við aðra framleiðendur eða þjónustuveitendur sem ekki hafa aðgang að þeirri leynilegu verkunnáttu sem nytjaleyfið nær til eða annarri sambærilegri leynilegri verkunnáttu;

- 4) „auðkennd“: að verkunnáttunni sé lýst eða hún skráð með einhverjum þeim hætti sem gerir kleift að sannprófa að hún uppfylli skilyrðin um að hún sé leynileg og umtalsverð og að tryggja að leyfishafa séu ekki settar óþarfa hömlur í hagnýtingu eigin tækni; verkunnáttan getur talist auðkennd ef henni er lýst í nytjaleyfissamningnum eða í aðskildu skjali eða hún skráð á einhvern annan viðeigandi hátt í síðasta lagi þegar verkunnáttan er yfirfærð eða skömmu síðar, að því tilskildu að unnt sé að útvega aðskilda skjalið eða annað skráningarskjal ef þörf krefur;
- 5) „nauðsynleg einkaleyfi“: einkaleyfi sem nauðsynlegt er að hafa nytjaleyfi fyrir til að koma tækninni sem nytjaleyfið nær til í gagníð, að svo miklu leyti sem án slíks nytjaleyfis væri ekki hægt að nýta tæknina sem nytjaleyfið nær til eða það væri aðeins hægt í minni mæli eða á erfíðari eða dýrari hátt. Slík einkaleyfi verða því að hafa tæknilega, lagalega eða efnahagslega þýðingu fyrir leyfishafann;
- 6) „nytjaleyfissamningur“: hreinir einkaleyfasamningar og hreinir verkunnáttusamningar jafnt og blandaðir einkaleyfa- og verkunnáttusamningar;
- 7) „tækni sem nytjaleyfi nær til“: upphaflega framleiðslukunnáttan eða nauðsynleg einkaleyfi vegna vöru og vinnsluáðferða, eða hvort tveggja, sem er fyrir hendi þegar fyrsti nytjaleyfissamningurinn er gerður, svo og umbætur sem síðar eru gerðar á verkunnáttunni eða einkaleyfunum, óháð því hvort og að hvaða marki samningsaðilar eða aðrir leyfishafar hagnýta þær;
- 8) „nytjaleyfisvara“: vara eða þjónusta sem aðeins er unnt að framleiða eða veita með tækninni sem nytjaleyfið nær til;
- 9) „markaðshlutdeild leyfishafa“: sú hlutdeild sem nytjaleyfisvaran og aðrar vörur eða þjónusta sem leyfishafi veitir, sem notendur telja jafngildar eða hliðstæðar vegna einkenna þeirra, verðs og áætlaðra nota, hafa í heildarmarkaðinum fyrir nytjaleyfisvöruna og allar aðrar jafngildar eða hliðstæðar vörur og þjónustu á hinum sameiginlega markaði eða verulegum hluta hans;
- 10) „hagnýting“: hver sú notkun tækninnar sem nytjaleyfið nær til, t.d. við framleiðslu, virka eða óvirka sölu á svæði, jafnvel þótt henni fylgi ekki framleiðsla á því svæði, eða leiga á nytjaleyfisvörunni;
- 11) „nytjaleyfissvæði“: það svæði sem tekur til alls sameiginlega markaðarins eða að minnsta kosti hluta hans þar sem leyfishafa er heimilt að hagnýta tæknina sem nytjaleyfið nær til;
- 12) „svæði leyfisveitanda“: svæði þar sem leyfisveitandi hefur ekki veitt nein nytjaleyfi vegna einkaleyfa og/eða verkunnáttu sem nytjaleyfissamningurinn nær til;
- 13) „hliðstæð einkaleyfi“: einkaleyfi sem vernda sömu uppfinningu í ýmsum aðildarríkjum, þrátt fyrir þá sundurleitni sem enn ríkir þar sem reglur einstakra landa um hugverkarétt á sviði iðnaðar eru innbyrðis ólíkar;
- 14) „tengd fyrirtæki“:
 - a) fyrirtæki þar sem samningsaðili beint eða óbeint:
 - á meira en helming eiginfjár eða rekstrarfjár, eða
 - ræður meira en helmingi atkvæða, eða
 - á rétt á að tilnefna meira en helming fulltrúa í yfirstjórn, stjórn eða aðrar stofnanir sem hafa lagalegt fyrrisvar fyrirtækisins með höndum, eða
 - á rétt á að stýra rekstri fyrirtækisins;
 - b) fyrirtæki sem hafa beint eða óbeint einhver þau réttindi eða ítök sem um getur í a-lið í fyrirtæki sem á aðild að samningnum;
 - c) fyrirtæki þar sem fyrirtæki af því tagi sem um getur í b-lið hefur einhver þau réttindi eða ítök sem nefnd eru í a-lið;
 - d) fyrirtæki þar sem samningsaðilar eða fyrirtæki tengd þeim hafa sameiginlega einhver þau réttindi eða ítök sem um getur í a-lið: slík fyrirtæki undir sameiginlegri stjórn teljast tengd báðum samningsaðilum;
- 15) „viðbótarákvæði“: ákvæði sem varða hagnýtingu hugverkaréttar annars en einkaleyfa og sem í eru engar skuldbindingar sem hamla samkeppni aðrar en þær sem einnig fylgja verkunnáttunni eða einkaleyfunum sem nytjaleyfið nær til og sem eru undanþegnar samkvæmt þessari reglugerð;
- 16) „skuldbinding“: bæði samningsskuldbindingar og samstilltar aðgerðir;

17) „framleiðendur í innbyrðis samkeppni“ eða framleiðendur „vara í innbyrðis samkeppni“: framleiðendur sem selja vörur sem notendur telja jafngildar eða hliðstæðar nytjaleyfisvörum vegna einkenna þeirra, verðs og fyrirhugaðrar notkunar.

11. gr.

1. Reglugerð (EBE) nr. 556/89 falli hér með úr gildi frá 1. apríl 1996.
2. Reglugerð (EBE) nr. 2349/84 verði áfram í gildi til 31. mars 1996.
3. Bannið í 1. mgr. 85 gr. sáttmálans gildi ekki um samninga sem eru í gildi hinn 31. mars 1996 og sem fullnægja kröfum reglugerðar (EBE) nr. 2349/84 eða (EBE) nr. 556/89 vegna undanþágu.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 31. janúar 1996.

12. gr.

1. Framkvæmdastjórnin skal láta fara fram reglulegt mat á beitingu þessarar reglugerðar, meðal annars með tilliti til andmælameðferðarinnar sem kveðið er á um í 4. gr.
2. Framkvæmdastjórnin skal taka saman skýrslu um beitingu þessarar reglugerðar fyrir lok fjórða árs eftir gildistöku hennar og meta á grundvelli hennar hvort æskilegt er að breyta henni.

13. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi 1. apríl 1996.

Hún gildir til 31. mars 2006.

Þó öðlast ákvæði 2. mgr. 11. gr. reglugerðar þessarar gildi 1. janúar 1996.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Karel VAN MIERT

framkvæmdastjóri.